

2001.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU GONG-a

1. PROGRAM IZBORI

A. Promatranje izbora

Izbore je tijekom 2001. godine promatralo sveukupno oko **2 600 promatrača**.

a) *veliki izbori*

► 20.05. – **lokalne izbore** u Republici Hrvatskoj promatralo je 2 500 domaćih nestranačkih promatrača GONG-a.

! Na konferenciji za novinare ODIHR-a, g. Hrair Balian, voditelj ODIHR-ovog Ureda za izbore, istaknuo je da je osobno pratio provedbu održavanja posljednjih četiriju izbora u Hrvatskoj i zamijetio značajan napredak u izbornom procesu. Po njegovom mišljenju, ovo su vjerojatno bili posljednji izbori u Hrvatskoj koje je ODIHR promatrao, a zbog izvanrednog rada GONG-a, kako na ovim izborima *«kada su skupili 3 000 promatrača, tako i na prošlim»*. *«Volio bih da su i u drugim državama u kojima ODIHR promatra izbore domaći promatrači tako dobro prihvaćeni kao ovdje. Činjenica da mogu nesmetano raditi i visoka kvaliteta GONG-ovog rada ključni su razlozi zbog kojih prisustvo međunarodnih promatrača u Hrvatskoj više nije neophodno.»*

Ovo je prvi put da je ODIHR izjavio nešto slično za neku organizaciju koja se bavi promatranjem izbora.

!! GONG je 15.07. na svojim web stranama objavio rezultate lokalnih izbora po svim biračkim mjestima u Republici Hrvatskoj. S obzirom da je objavljivanje izbornih rezultata od strane izbornih povjerenstava bilo samo kumulativno (po općinama i gradovima) i decentralizirano, GONG je fizički prikupljao zapisnike po biračkim mjestima i izbornim povjerenstvima, rezultate unosio u kreiranu bazu i učinio ih dostupnima javnosti, čime je postao jedinom institucijom koja ima prikupljene rezultate izbora po biračkim mjestima u elektronskom formatu. Na taj način građani imaju uvid u rezultate izbora po biračkim mjestima, a zainteresirani mogu dodatno provjeravati rezultate izbora.

b) *mali izbori*

► **prijevremeni lokalni izbori** (do ožujka 2001.): Obrovac i Križevci – 20 promatrača
► **ponovljeni lokalni izbori** – Matulji, Kraljevica, Zadar, Biograd, Pakoštane, Marija Gorica, Brdovec, Glina, Lokve, Vis, Jelsa, Polača, Konavle, Primošten, Stupnik, Orahovica, Dubrovnik – 80 promatrača

c) *izbori u drugim zemljama*

► **predsjednički izbori u Bjelorusiji**, rujan 2001. – na poziv OESS-a, ispred GONG-a je kao «long term observer» otišla Danijela Miković, a kao «short term observers» Vladimir Pran i Dragan Zelić.

B. Edukacija i informiranje građana

► **Osmišljeno je, proizvedeno i podijeljeno:**

- 100 000 letaka «Popisi birača» s informacijama gdje, kako i u kojem roku građani mogu provjeriti podatke u popisima birača
- 95 000 letaka s pozivom na promatranje i volontiranje
- 10 000 letaka «Kampanja info» s osnovnim podacima o kampanji za lokalne izbore te letaka «Što je GONG», kako bi se kampanja učinila što transparentnijom
- 20 000 plakata i 100 jumbo plakata s datumom izbora
- 350 000 brošura s informacijama o izborima – koga biramo, na koji način i zašto
- stotine primjeraka «Izbornog zakona za neznalice»
- 3 000 brošura «Prvi put biram» i 350 prezervativa GONG za srednjoškolce kojima su održane radionice «Prvi put biram»
- 5 000 priručnika za promatrače (s obrascima za izvještavanje, poveljama, akreditacijama i odlukama o imenovanju)
- 6 000 narančastih majica i vrećica GONG za promatrače

- 10 000 naljepnica GONG
- 5 000 obrazaca/prijavnica za volontere
- niz letaka za prijevremene i ponovljene lokalne izbore

▶ **producirano je** 5 video spotova i 5 audio spotova o popisima birača, izborima i promatranju izbora koji su tijekom travnja i svibnja, uz plaćanje s popustima, emitirani na brojnim radio stanicama te besplatno na programima Hrvatske radio-televizije, koja je ponovo prepoznala značaj edukacije građana o izbornom procesu.

▶ **educirano je** 50 GONG-ovih trenera koji su na 180 radionica obučili preko 2 600 nestranačkih promatrača.

▶ **održano je** 46 radionica «Prvi put biram» u 35 srednjih škola na području Zagreba, Krapine, Zadra, Rijeke i Slavonskog Broda za ukupno 1 060 maturanata.

▶ **održano je** 110 javnih akcija i štandova.

▶ Objavili smo **izvještaj GONG-a s lokalnih izbora 2001.**, koji smo napisali u formi priručnika za provođenje kampanje na primjeru navedenih izbora.

! Započeli smo **projekt «Prvi put biram»** čiji je cilj provođenje 336 edukativnih radionica kojima će prisustvovati 10 000 maturanata srednjih škola s područja cijele Hrvatske. Projekt je dobio preporuku Ministarstva prosvjete i športa, a radionice će se provoditi u ožujku i travnju 2002.

!! Osmislili smo **projekt «Paket izbori»** čiji je cilj organiziranje javnih rasprava i kreiranje preporuka pri izmjeni i/ili donošenju 5 zakona koji reguliraju izborni proces (popisi birača, političke stranke, izborni zakon, Državno izborno povjerenstvo kao stalno tijelo i financiranje predizbornih kampanji). Projekt je upućen Europskoj komisiji u Hrvatskoj.

2. PARLAMENT PROGRAM

Parlament Program, čiji su glavni ciljevi - **podizanje povjerenja građana u demokratske institucije i izabrane predstavnike** putem upoznavanja građana s njihovim radom, **poticanje komunikacije između birača i njihovih izabranih predstavnika i transparentnost rada državnih institucija** – razvio se i postigao značajne rezultate.

A. «Otvoreni Sabor»

Tijekom 2001. godine, posredstvom GONG-a, **192 građana** prisustvovala su sjednicama Sabora, a **1 430 građana** posjetilo je Sabor u *obilascima ponedjeljkom*. *Obilasci ponedjeljkom* započeli su u proljeće 2000. na inicijativu GONG-a i organiziraju se u suradnji GONG-a (kojemu se građani prijavljuju) i Sabora (vođenje obilazaka i predavanje).

O mogućnosti obilazaka Sabora i prisustvovanja sjednicama Sabora građane smo obavještavali putem distribucije letaka i web stranice GONG-a.

! GONG je u ožujku 2001. započeo s organizacijom posjeta Saboru za učenike srednjih škola izvan Zagreba. Kanadsko veleposlanstvo omogućilo je pokrivanje putnih troškova učenicima, a GONG im je, pored posjeta, organizirao i susret i razgovor sa zastupnicima iz njihove izborne jedinice. Učenici iz ukupno **34 škole** s područja cijele Hrvatske posjetili su Sabor, a **34 zastupnika**, od kojih mnogi i po nekoliko puta, odazvala su se pozivu GONG-a i sudjelovali u razgovoru s učenicima u Saboru.

B. «Građanski sat»

Projekt «Građanski sat», susret građana i njihovih izabranih predstavnika na lokalnom i nacionalnom nivou, započeo je u studenom 2000. Tijekom 2001. organizirana su **104 «Građanska sata»** od kojih je **63** bilo u formi radio emisija, a preostali u formi tribina (javnih ili zatvorenih, ukoliko su održane u srednjoj školi ili umirovljeničkom domu). Na «Građanskim satovima» sudjelovalo je više od **250 gostiju**

(zastupnici, vijećnici, ministri, gradonačelnici, župani, stručnjaci, aktivisti itd.). Tribine je ukupno posjetilo više od **1 850 građana**, a oko **150 građana** postavilo je pitanje tijekom radio emisija.

! Gost «Građanskog sata» bio je i sam **predsjednik Mesić**, u veljači 2001., kad je u Zagrebačkom kazalištu mladih (ZeKaeM) pred 220 srednjoškolaca više od sat vremena odgovarao na njihova brojna pitanja.

C. »Upoznavanje s radom lokalnih predstavničkih tijela«

Po uzoru *otvaranja* Sabora za građane, GONG je u listopadu 2000. započeo s informiranjem građana o njihovom pravu da prisustvuju sjednicama lokalnih predstavničkih tijela, a zainteresiranim građanima organizirao je i prisustvovanje sjednicama. U 2001. građani su prisustvovali na ukupno **29 sjednica** različitih lokalnih predstavničkih tijela.

O mogućnosti obilazaka Sabora i prisustvovanja sjednicama Sabora, građane smo obavještavali putem naše web stranice i distribucije letaka.

Kako je u travnju 2001. stupio na snagu novi Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi bez članka o javnosti rada lokalnih predstavničkih tijela, GONG je tijekom lipnja i srpnja poslao prijedlog svim općinama, gradovima i županijama da u svoje statute i poslovnike uvrste **članak koji detaljno propisuje javnost sjednica lokalnih predstavničkih tijela za građane**, kako se ne bi podrazumijevalo da javnost sjednica znači samo prisutnost medija. Prikupljeni su dokumenti od 16 županija, 77 gradova i 140 općina, a 2 općine i 1 grad imali su ponovljene izbore pa su dokumenti bili još u izradi. U 3 grada i 10 općina pitanje javnosti nije riješeno na zadovoljavajući način, 1 grad i 7 općina odbilo je suradnju s GONG-om, a u 12 općina nitko se nije javljao na telefon. Prikupljanje podataka nastavljeno je i u 2002. godini, a po završetku inicijative rezultati će biti predstavljeni javnosti.

D. Internship Program

a) Sabor

Cilj «Internship programa» - uvođenje institucije volontiranja studenata i mladih profesionalaca u rad državnih tijela –tijekom 2001. je ispunjen. Naime, uvođenje *internshipa* u Sabor, odnosno volontiranje studenata i mladih profesionalaca kod saborskih zastupnika je ne samo zaživjelo, nego i formalno priznato dozvolom od strane Predsjedništva Sabora, 10. travnja 2001. Od veljače do srpnja, sudjelujući u prvom krugu Internship programa, **10 studenata** volontiralo je kod 10 zastupnika iz različitih klubova zastupnika u Saboru.

U rujnu smo, kao i prethodne godine, poslali upitnik zastupnicima koji se sastojao od tri dijela: o njihovim kontaktima i susretima s građanima, o njihovoj budućoj suradnji s GONG-om te o ocjeni GONG-ovih aktivnosti u protekloj godini. Vraćeno je 25 upitnika, a svi zastupnici redom su izrazili želju za sudjelovanjem u GONG-ovim aktivnostima, kao i želju za *internsom*.

U listopadu je 5 novih internsa, a potom u prosincu još 5, započelo s volontiranjem kod zastupnika te je ukupan broj volontera u Saboru – 20.

Pored obaveznih edukacija koje svaka grupa novih volontera prolazi u GONG-u (politički sustav Hrvatske, Hrvatski sabor, prava i obaveze volontera, rad u uredu), u suradnji s NDI-om organizirali smo i dodatne radionice i seminare:

- u listopadu je održana radionica za internse pod nazivom «Kako biti GONG-ov intern u Saboru?», a u cilju boljeg razumijevanja rada zastupnika, GONG-a i njegova mandata, njihove uloge u Saboru, kao i poboljšanja odnosa između građana i zastupnika.

- početkom prosinca organizirali smo trodnevni seminar u Trakošćanu na kojem su sudjelovali volonteri iz Sabora i u lokalne samouprave, četvero zastupnika, tajnik kluba IDS-a te tajnica Sabora Danica Orčić koja je predstavila Stručnu službu Sabora. Cilj seminara bio je produbljivanje suradnje i izgradnja odnosa između zastupnika, internsa, administrativnih službi u Saboru i GONG-a.

Tijekom 2001. godine uspjeli smo izgraditi vrlo konstruktivan odnos s tajništvom Hrvatskog sabora, što je uvelike pridonijelo razvoju Programa.

b) Lokalna razina

Kako GONG već više godina surađuje s jedinicama lokalne samouprave, pri predstavljanju naših aktivnosti na nacionalnom nivou, pojavila se i želja za uvođenjem Internship programa na lokalnoj razini. Regionalni uredi proveli su ispitivanje potreba za provođenjem programa u svojim gradovima i županijama (Zadar, Rijeka, Zagreb i Slavonski Brod). Regionalni uredi izvršili su selekciju kandidata i dio obuke o uredskom poslovanju internisa kako bi početkom 2002. godine započeli s volontiranjem.

c) Vlada

Ured za socijalno partnerstvo Vlade RH u suradnji s Management Systems International, a potom i Ured za strategiju razvitka, izrazili su želju za volonterima. Prva selekcija **5 internisa** obavljena je u prosincu.

E. Ad hoc Inicijative

a) U sklopu GONG-ove suradnje s Hrvatskim saborom predložili smo nekoliko inicijativa u cilju olakšavanja rada zastupnika, ali i pristupa informacijama, kako od strane zastupnika, tako i od strane građana:

- **Transparentnost zakonodavstva** – radi omogućavanja pristupa prijedlozima zakona od strane javnosti, kao i radi smanjenja troškova, GONG je 2000. predložio ažuriranje web strana Sabora s prijedlozima zakona, dnevnim redom sjednica, radom odbora itd. Tijekom 2001. Sabor je najavio izradu novih web strana, kao i njihovo redovito ažuriranje.

- **Otvaranje Internet sobe za zastupnike** – u 2000. predložili smo otvaranje i opremanje Internet sobe za zastupnike s nekoliko računala, radi pristupa i pretraživanja Interneta, prikupljanja informacija, komunikacije s biračima i sl. Internet soba otvorena je u proljeće 2001., što je omogućeno donacijom računala od strane NDI-a. GONG je od poduzeća Microsoft Hrvatska zatražio donaciju od 5 paketa software-a koje bi GONG potom donirao Saboru, no Sabor na žalost nije pokazao zanimanje za primopredaju donacije.

- **Uvođenje instituta volontiranja u Hrvatskom saboru** – prihvaćeno je od strane Sabora u travnju 2001.

- **«Narančaste dopune»** - inicijativa je o mijenjanju odredbi saborskog Poslovnika u okviru koje je predloženo: poboljšavanje radnih uvjeta zastupnika (određivanjem dnevnog reda 15 dana prije održavanja sjednica, dostavom materijala najkasnije 8 dana prije sjednice, sredstvima za urede zastupnika), poboljšanje komunikacije između zastupnika i birača putem utvrđivanja financijskih sredstava za posjet izbornim jedinicama, određivanje financijskih kazni i sustav javnih ispričnica zbog neprisustvovanja na sjednicama u cilju povećanja aktivnosti i transparentnosti zastupničkog rada, i donošenje Kodeksa o etičkom ponašanju zastupnika. GONG je također predložio uvođenje građanske inicijative koja bi, sukladno određenom broju registriranih birača, dala priliku građanima da se neposredno uključe u predlaganje zakonskih propisa. Unatoč velikoj potpori zastupnika i medija, ni jedna odredba ove inicijative nije uvrštena od strane predlagatelja, ali se pokrenulo pitanje o uvjetima rada zastupnika. Budući da se očekuju ponovne izmjene saborskog poslovnika, GONG će nastaviti s inicijativom.

- **Inicijativa za javnost rada Hrvatskog sabora** – Danica Orčić, tajnica Hrvatskog sabora, ponudila je GONG-u suradnju pri izradi novog Pravilnika o javnosti rada Hrvatskog sabora u kojem će se obrađivati pitanja kao što su prisutnost građana na sjednicama, prisutnost novinara, snimanje sjednica, fonogrami i sl. GONG sudjeluje u prijedlozima za dopunu Pravilnika prilikom svake njegove dorade, a usvajanje se očekuje u narednoj godini.

b) U sklopu GONG-ovih aktivnosti zagovaranja pokrenuli smo sljedeće inicijative:

- **Transparentan izbor kandidata za ustavne suce** – GONG je uspio u svojoj namjeri da saborski Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav izvrši javno ispitivanje novih kandidata za suce Ustavnog suda, iako takva procedura nije bila propisana nakon ustavnih promjena. Inicijativu je podržalo 9/24 kandidata, kao i strukovne udruge pravnicima i sudaca, a sve u cilju transparentnog i poštenog izbora.

- **«Otvorena pitanja»** - Nakon proučavanja nacrtu prijedloga novog izbornog zakona za lokalne izbore i uočavanja mnogih slabosti nacrtu, Ministarstvu pravosuđa, Vladinom uredu za zakonodavstvo i svim

klubovima zastupnika uputili smo «Otvorena pitanja» vezana za predstavljanje manjina, financiranje kampanja i transparentnost financiranja izbora, sastav tijela za provedbu izbora, promatranje izbora, objava izbornih rezultata, ulaganje žalbi, propisivanje sankcija i propisivanje rokova. Naša pitanja bila su vrlo često korištena u parlamentarnoj debati kad su zastupnici postavljali pitanja predstavnicima Vlade o pitanjima koja zakon nije regulirao. Na žalost, usvojen je samo amandman koji regulira promatranje cijelog izbornog procesa (a ne samo izborni dan, kako je stajalo u nacrtu).

- **Prikupljanje zapisnika sa svih biračkih mjesta** na lokalnim izborima – GONG je jedina institucija u Hrvatskoj koja ima rezultate lokalnih izbora po biračkim mjestima u digitalnom formatu.

- **Pravo promatranja referenduma** – na žalost, GONG-ov prijedlog članka o promatranju referenduma od strane domaćih nestranačkih promatrača nije prošao u saborskoj proceduri kod izglasavanja novog Zakona o referendumu.

- **Uvrštavanje članka u zakon o izboru kandidata za ustavne suce** – kako je u pripremi novi zakon o Ustavnom sudu, GONG je saborskom Odboru za Ustav, poslovnik i politički sustav predložio uvrštavanje kriterija o transparentnom izboru kandidata u Ustavni sud: javno objavljivanje biografija, javno ispitivanje kandidata, prisutnost javnosti kod ispitivanja i javno obrazloženje odluke Odbora o prihvaćanju/neprihvaćanju kandidatura. Prijedlog zakona još je uvijek u proceduri.

- **Uvrštavanje GONG-a na listu institucija u kojima se može civilno služiti vojni rok** – prijedlog zakona još je uvijek u saborskoj proceduri.

- **«Novine narodu!»** - nakon odluke javnog poduzeća Narodne novine d.d. da uvede pretplatu na Internet izdanje službenog glasila Republike Hrvatske, GONG je pokrenuo Internet peticiju za ponovo uvođenje besplatnog pristupa pravnim propisima. Kako se *Narodne novine* nisu oglasile, GONG je na svojim web stranama objavio sve pravne propise objavljene u Republici Hrvatskoj od 1991. do danas. Nakon nekoliko dana, Narodne novine d.d. promijenile su svoju odluku i odlučile ponovo omogućiti besplatan pristup, ali ne i pretraživanje sadržaja. Pretraživanje se može besplatno učiniti na GONG-ovoj web adresi www.gong.hr/Novine_narodu, a potom se s potrebnim podacima pravni propis može pronaći na stranicama *Narodnih novina*.

F. Pružanje pravne pomoći

U GONG-u je započela s radom **pravna služba**, koja je otvorena za upite građana u radno vrijeme centralnog ureda. Građani se mogu obratiti GONG-u osobno dolaskom u ured, putem telefona, e-maila ili fax-a. Na njihove upite GONG odgovara direktno, a ukoliko se radi o pitanjima iz djelokruga koji ne pokriva GONG, upućuju se na državne institucije (npr. Ured Vlade RH za ljudska prava, Pučki pravobranitelj i sl.) ili nevladine udruge koje se bave tom vrstom problematike.

Za vrijeme kampanje GONG je najčešće dobivao upite od građana, ali i kandidata na izborima, vezane za izbornu proceduru, popise birača, pojašnjenja odredbi izbornog zakona i sl. Ostali upiti obično se odnose na traženje pojedinih prijedloga zakona, pretraživanje baze zakona na Internetu, različite građanske inicijative, načine komuniciranja građana s državnim upravom, sindikalna i radna prava i slično.

3. MEĐUNARODNI ODNOSI

A. Treninzi i konzultacije

Održali smo niz treninga i konzultacija te organizirali edukativne programe za brojne organizacije iz ovog dijela Europe. Osim educiranja i prenošenja naših iskustava s promatranja izbora i organiziranja kampanja, većina organizacija zatražila je i edukaciju o Parlament programu i ostalim aktivnostima te o organizacijskom razvoju i poslovanju .

► Nevladine organizacije u Bjelorusiji

- Vladimir Pran sudjelovao je u međunarodnoj NVO delegaciji koja je posjetila Bjelorusiju u siječnju 2001. s namjerom da pomogne tamošnjim nevladinim organizacijama u pripremi kampanje za predstojeće predsjedničke izbore.

- Delegaciju od 3 predstavnika bjeloruskih NVO-a ugostili smo i u Zagrebu tijekom održavanja lokalnih izbora, za koju smo pripremili edukativni program (posjeti hrvatskim NVO-ima, Državnom izbornom povjerenstvu, trening za promatranje izbora, izborni dan).

► **KACI – Kosovo-Albanian Civil Initiative i njihove partnerske organizacije, Kosovo**

- GONG je početkom ožujka 2001. u Zagrebu ugostio 4 predstavnika KACI-ja i njihovih partnerskih organizacija za koje je pripremio tjedni program edukacije o GONG-u, javnom zagovaranju, radu s medijima, institucijama i volonterima te o Parlament programu.

► **CDHRF - Council for the Defence of Human Rights and Freedoms, Kosovo**

- Vladimir Pran je u srpnju 2001. na tjedan dana posjetio Kosovo i organizacije za promatranje izbora (KACI i CDHR), gdje je održao konzultacije, vezane uz predstojeće izbore.

- Pod ugovorom i u suradnji s NDI-em, Vladimir Pran boravio je na Kosovu u listopadu i studenom gdje je koordinirao grupu međunarodnih NVO aktivista (*counterpart program*) koji su pomagali CDHRF-u u organizaciji PVT-a i izborne kampanje.

- Selena Šainović sudjelovala je, ispred GONG-a, u navedenom *counterpart* programu te koordinirala regiju Prizren.

- U studenom su tri predstavnice GONG-a (Suzana Jašić, Maša Kovačević i Vanja Škorić) u tjednu prije izbora održale 5 treninga za promatrače CDHRF-a u Prištini i Drenasu.

► **NDI - Nacionalni Demokratski Institut, Ured u Prištini**

- Pri posjetu GONG-ove delegacije Kosovu u studenom, ured NDI-a u Prištini iskazao je interes za pokretanje Internship programa u novom kosovskom parlamentu. Programski koordinator Ermal Dida iskoristio je naš poziv i sudjelovao na seminaru za internse GONG-a održanom u prosincu. Osim posjete GONG-u, s g. Didom održali smo konzultacije te osigurali potreban materijal (priručnik, izvještaje, ankete, obrasce, budžet) koji smo kreirali i koji koristimo u Internship programu.

► **CDT- Centar za demokratsku tranziciju, Crna Gora**

- U travnju 2001. Vladimir Pran je u Crnoj Gori bio konzultant u provedbi PVT-a.

- Delegacija CDT-a posjetila je GONG u rujnu i educirala se o Parlament programu, posjetila Hrvatski sabor i susrela se s nekoliko zastupnika. Nakon posjete GONG-u i sami su započeli s Parlament programom u Crnoj Gori.

► **ASCPDP – Albanian Study Center on Parliamentary and Democratic Practices – Albanija**

- GONG je organizirao edukativni program za predstavnicu ASCPDP Eliru Zaka i upoznao ju sa svim svojim programima i strukturom organizacije. Prisustvovala je *Građanskom satu*, sastanku studenata koji volontiraju u Saboru te je posjetila Hrvatski sabor gdje se susrela s grupom od 4 zastupnika. Nakon posjete GONG-u, ASCPDP je odlučio pokrenuti Internship program u albanskom parlamentu.

► **C4C - Citizens for Citizens Coalition, Makedonija**

- GONG je bio suorganizator konferencije organizacija za promatranje izbora u Makedoniji (svibanj 2001.) na kojoj je, zajedno s ostalim organizacijama, savjetima i razmjenom iskustava pokušao pomoći kolegama u pripremi njihove predstojeće izborne kampanje.

- Krajem godine, na upit C4C-a, poslali smo im materijale koje je GONG proizveo i koristio u kampanjama (priručnike za promatrače i izvještaj/priručnik kroz kampanju, obrasce za izvještavanje) te izborni zakon i naš amandman (članak 107.).

► **Nevladine organizacije u Ukrajini**

- Ivna Bajsic je u svibnju 2001. sudjelovala na konferenciji «Samoorganiziranje civilnog društva u tranziciji» na kojoj je predstavila izborne aktivnosti i kampanje GONG-a pred mnogobrojnim ukrajinskim aktivistima i NVO-ima.

► **Mladi aktivisti u BiH**

- Ana Žunić održala je radionicu na temu građanske akcije na ljetnoj školi NDI-a u Sarajevu (Jahorina) na kojoj su sudjelovali mladi iz političkih stranaka i NVO-a Bosne i Hercegovine.

► **Asociatia Pro Democratia, Rumunjska**

- Koordinatorica Internship programa Maša Kovačević sudjelovala je na seminaru «Internship u javnim institucijama» koji je organizirala rumunjska udruga Asociatia Pro Democratia, koja ima višegodišnje iskustvo u ovom programu.

B. ENEMO

Na susretu organizacija za promatranje izbora u Makedoniji (svibanj 2001.) zajednički je ustanovljena potreba za jačim povezivanjem i suradnjom radi međusobne razmjene informacija, iskustava i materijala, bolje koordinacije u kampanjama i projektima, edukacije i suradnje na projektima promatranja izbora, ali i u drugim aktivnostima. GONG je izabran za privremenog tajnika Mreže (Europske mreže organizacija za promatranje izbora) i zadužen za organizaciju Osnivačke skupštine ENEMO-a na jesen.

U rujnu 2001. GONG je organizirao Osnivačku skupštinu ENEMO-a u Opatiji, pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjskih poslova, koju je otvorio ministar Tonino Picula pozdravljajući inicijativu i 11 prisutnih organizacija iz srednje i istočne Europe. Na Skupštini su organizacije potpisale Osnivački protokol te izabrale CESiD za tajnika Mreže.

Osnivačku skupštinu financijski su podržali Freedom House iz Budimpešte i Institut Otvoreno društvo.

C. Međunarodne konferencije i seminari

▶ *veljača 2001.* – Suzana Jašić pozvana je na konferenciji u Opatiji kako bi, s još dvadesetak predstavnika medija i nevladinih organizacija s područja jugoistočne Europe, sudjelovala u diskusiji o suradnji između država bivše Jugoslavije.

▶ *svibanj 2001.* - Aleksandra Kuratko sudjelovala je na pripremnoj konferenciji za organizacije za promatranje izbora u Trencinu u Slovačkoj, a kasnije i na *follow up* konferenciji u Varšavi. Svoje sudjelovanje nastavila je i na seminaru o izbornim procesima, također u Varšavi. Organizator konferencija bio je ODIHR.

▶ *svibanj 2001.* - Ivna Bajsić predstavila je Parlament Program na međunarodnoj konferenciji «A Regional Workshop on Civic Participation in Governance and Community Empowerment» koju je organizirala Svjetska banka u Szentendreu, u Mađarskoj.

▶ *lipanj 2001.* – Suzana Jašić pozvana je kao predavač na međunarodni seminar «NVO-i i javna administracija: perspektive partnerstva u procesu Europske integracije» u Hrvatskom novinarskom domu u Zagrebu, čiji su organizatori Institut za međunarodne odnose Zagreb, Friedrich Neumann Stiftung, Nizozemsko veleposlanstvo i Netherlands Management Cooperation Programme (NMCP).

▶ *listopad 2001.* - Suzana Jašić gostovala je u tv-emisiji «Buka» na temu nevladinih organizacija i međunarodne zajednice, emitiranoj na televiziji ATV u Banja Luci.

▶ *listopad 2001.* – na poziv Državnog izbornog povjerenstva RH, predstavnica GONG-a Vanja Škorić sudjelovala je na 10. godišnjoj konferenciji udruženja izbornih dužnosnika Srednje i Istočne Europe na Brijunima. Konferenciju je otvorio predsjednik Mesić.

▶ *listopad 2001.* - Ivna Bajsić bila je na međunarodnoj konferenciji o NVO marketingu u Varšavi. Konferenciju su organizirali Stefan Batory Institute, Soros Institute, Polish Telecom i Američko veleposlanstvo.

▶ *prosinac 2001.* - Udruga izbornih dužnosnika BiH-a pozvala je predstavnicu GONG-a Vanju Škorić na konferenciju koja je okupila veći broj njihovih članova, predstavnika međunarodnih organizacija i gostiju iz izbornih povjerenstava susjednih zemalja, a na kojoj su održane brojne prezentacije i radionice.

4. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

A. Suradnja s institucijama u Hrvatskoj i predstavljanje GONG-a

a) konferencije, seminari i javna događanja

▶ *siječanj 2001.* – Suzana Jašić pozvana je na okrugli stol «Hrvatska – godinu dana nakon izbora» na kojem je sudjelovalo 25 predstavnika stranaka, sindikata, Vlade i sabora, sveučilišta i nevladinih udruga, koji je organizirao i prenosio Hrvatski radio.

▶ *veljača 2001.* - Ivna Bajsić i Maša Kovačević sudjelovale su na radionici NDI-a sa saborskim zastupnicima u Opatiji “Jačanje odbora: zakonodavstvo, nadzor i sudjelovanje javnosti”.

▶ *veljača 2001.* - GONG je podržao protest NVO-a “Jedan sat za pravnu državu” koji se održao na Trgu bana Jelačića.

▶ *veljača 2001.* - Suzana Jašić i Maša Kovačević bile su gošće na tribini «Mladi i politika» u Petrinji koju je organizirao CCI iz Zagreba.

▶ *ožujak 2001.* - Maša Kovačević bila je gošća na tribinama «Mladi i politika» u Glini i Dvoru na Uni, koje je organizirao CCI Zagreb.

▶ *srpanj 2001.* - Maša Kovačević sudjelovala je na radionici Ceranea “Index civilnog društva u Hrvatskoj», u Stubičkim toplicama.

▶ *rujan 2001.* – Igor Pavleković bio je na regionalnoj konferenciji Microsoft-a u Sloveniji na temu razvoja software-a (developing).

▶ *listopad 2001.* – predstavnica GONG-a Ivna Bajsić sudjelovala je u javnoj raspravi organiziranoj od strane Ureda za udruge Vlade RH na temu izrade preporuka za novi zakon o lutriji i igrama na sreću iz čijeg će se prihoda udruge ubuduće financirati.

▶ *listopad 2001.* – Vanja Škorić bila je na okruglom stolu Ministarstva financija o financiranju lokalne samouprave.

▶ *listopad 2001.* - Suzana Jašić i Igor Bajok prisustvovali su seminaru o javnom upravljanju, organiziranom od strane Hrvatskog psihološkog društva.

▶ *listopad 2001.* – Maša Kovačević, Biljana Jelinić i Hrvoje Turkalj predstavili su GONG na Britanskim danima u Osijeku, koje je organizirao Odjel za međunarodni razvoj Britanskog veleposlanstva.

▶ *listopad 2001.* – Suzana Jašić sudjelovala je na prvoj od četiri radionice «Scenario Hrvatske 2010» u Splitu, u organizaciji Zaklade 2020, kao predstavnica civilnog sektora.

▶ *studenj 2001.* - Ana Žunić predstavila je GONG na radionicama za lokalne predstavnike, organizirane od strane NDI-a u Zadru i Biogradu.

▶ *studenj 2001.* - Biljana Jelinić predstavila je rad GONG-a na radionicama za lokalne predstavnike, organizirane od strane NDI-a u Lipiku i Županji.

▶ *prosinac 2001.* - Dragan Zelić predstavio je rad GONG-a na radionicama za lokalne predstavnike, organizirane od strane NDI-a u Zagrebu.

▶ *prosinac 2001.* – Selena Šainović predstavila je rad GONG-a na radionicama za lokalne predstavnike, organizirane od strane NDI-a u Plaškom i Karlovcu.

▶ *prosinac 2001.* – Violeta Liović predstavila je rad GONG-a na radionicama za lokalne predstavnike, organizirane od strane NDI-a u Bjelovaru i Koprivnici.

▶ *prosinac 2001.* - Maša Kovačević sudjelovala je u radu Radne skupine za izradu Nacionalnog programa djelovanja za mlade, održane u Varaždinskim toplicama.

▶ *prosinac 2001.* - GONG je sudjelovao na trodnevnom sajmu nevladinih udruga u Zagrebu koji je organizirao Ured za udruge Vlade RH.

b) sastanci

Svi uredi GONG-a održali su mnogobrojne susrete s predstavnicima Vlade, Sabora, lokalne samouprave, međunarodne zajednice, političkih stranaka, medija, poduzeća, udruga i ostalih institucija. Samo tijekom kampanje za lokalne izbore održano je preko 400 sastanaka na kojima smo gradili odnose i predstavljali svoj rad.

Tijekom godine GONG su posjetile mnoge međunarodne delegacije (direktor USAID misije u Srbiji Spike Stevenson, delegacija Ureda za europsku integraciju Slovenije, delegacije ODIHR-a i OESS-a, delegacija Ureda za europsku analizu State Departmenta, voditelj UN misije u Hrvatskoj Amin Medani,

delegacije Ministarstva vanjskih poslova Njemačke, regionalni direktor NDI-a za Srednju i Istočnu Europu Rob Benjamin, delegacija Doma lordova iz Velike Britanije i mnogi drugi).

Predstavnike GONG-a, između ostalih, primili su i: potpredsjednica Vlade Željka Antunović, ministar vanjskih poslova Tonino Picula, tajnica Sabora Danica Orčić, direktor HRT-a Mirko Galić i glavna urednica HTV-a Neda Ritz, Državno izborno povjerenstvo, Kabinet ministra prosvjete i športa itd.

c) suradnja na projektima

▶ GONG je dovršio izradu aplikacijskog sustava za poslovanje nevladinih udruga u RH, nazvanu «**NGOffice**», u suradnji s poduzećem Microsoft Hrvatska i Uredom za udruge Vlade RH.

▶ *listopad 2001.* – Prof. Smiljana Leinert-Novosel s Fakulteta političkih znanosti zamolila je GONG za pomoć u međunarodnom projektu koji istražuje zastupljenost žena u parlamentu. Volonteri GONG-a u Saboru anketirali su zastupnike u Saboru.

d) ostalo

▶ *travanj 2001.* – GONG je organizirao prijem dobrodošlice novom američkom veleposlaniku u Hrvatskoj, g. Rossinu, na kojem se zadržao u duljem razgovoru s aktivistima i volonterima GONG-a.

▶ Krajem godine štampali smo materijale za predstavljanje Udruge: **brošuru** GONG-a na engleskom i hrvatskom jeziku, **fascikl**, **blokove** i **stolni kalendar**.

▶ Započeli smo redizajn izgleda i sadržaja web stranica GONG-a.

B. Rad Udruge

a) tijela Udruge

Upravni odbor održao je 7 sjednica – konstituirajuću i 6 redovnih. Na sjednicama Upravnog odbora izvršna direktorica izvještavala je o radu GONG-a, planovima i problemima. Upravni odbor donio je 4 odluke: o otvaranju i zatvaranju privremenih ureda u Karlovcu, Daruvaru i Varaždinu u vrijeme kampanje; o tumačenju članaka Statuta kojima se regulira članstvo u GONG-u uvažavajući postojanje baze volontera i članova nad kojom zadržavaju ovlasti nadzora; o prekidu upisa u članstvo od 5. do 22. rujna zbog pravovremenog obavještanja članova Skupštine i odluku o sazivanju Skupštine.

Na Skupštini u rujnu 2001. Suzana Jašić izabrana je za **direktoricu** GONG-a u svom trećem mandatu, a za **novog člana Upravnog odbora** izabran je Damir Sabol iz Iskon Interneta.

Komisija za zapošljavanje sastala se 14 puta i donijela 13 odluka o zapošljavanju, 4 odluke o raskidu ugovora (dvije na osoban zahtjev), 2 odluke o promjeni radnog mjesta te odluku o zapošljavanju 27 osoba na određeno vrijeme od dva do tri mjeseca u vrijeme kampanje GONG-a.

b) osoblje

Osoblje GONG-a sastalo su se u nekoliko navrata:

▶ *u veljači 2001.* održan je sastanak osoblja GONG-a na kojem su održane mini-evaluacija Parlament programa i diskusija o planovima za kampanju za lokalne izbore.

▶ *krajem ožujka 2001.* održan je edukativni seminar GONG-a u Opatiji na kojem su svi zaposleni i privremeno zaposleni u kampanji educirani o svim aspektima izborne kampanje i rada u GONG-u.

▶ *krajem travnja 2001.* održan je sastanak koordinatora ureda GONG-a radi evaluacije kampanje i detaljnog planiranja kampanje do izbornog dana.

▶ *u lipnju 2001.* održana je evaluacija kampanje na Rabu.

▶ *krajem lipnja 2001.* održan je sastanak osoblja na kojem su dogovoreni plan rada za ljeto i aktivnosti Parlament Programa na jesen.

▶ *u rujnu 2001.* održan je sastanak radi evaluacije ljetnih aktivnosti te plana rada do kraja godine.

▶ *u prosincu 2001.* sastali smo se radi evaluacije aktivnosti i plana rada u sljedećem razdoblju.

Samoedukacija:

▶ *siječanj 2001.* - svi uredi GONG-a prošli su radionicu o radu s volonterima koju su vodili treneri iz udruge MI - Split, a financirao AED.

- ▶ *siječanj 2001.* – centralni i zagrebački ured GONG-a prošli su radionicu o radu s Upravnim odborom koju su vodili treneri iz udruge EOS, a financirao AED.
- ▶ *veljača 2001.* - financijska i izvršna direktorica prošle su trening i konzultacije o financijskom menadžmentu koji je držala Vijaya Charpandal iz NDI-a Washington.
- ▶ *listopad 2001.* - Biljana Jelinić sudjelovala je na radionici "Media Information Network" u Iloku organiziranoj od strane Ženske infoteke
- ▶ *prosinac 2001* – dvoje asistentata iz Rijeke (Izidora Tomljanović) i Zagreba (Dragan Zelić) sudjelovali su na seminaru «Mladi i javno zagovaranje» koji je organizirao CARE International.

c) volonteri

Tijekom godine započele su temeljne promjene u GONG-ovoj brizi za volontere i članstvo, izrađena je nova baza volontera i članova, organizirane su radionice o radu s volonterima i definirana interna pravila organizacije o radu s volonterima.

U srpnju 2001. centralni ured GONG-a opremio je sobu u kojoj volonteri i članovi GONG-a mogu besplatno *surfati* Internetom, čitati dnevni tisak ili se poslužiti GONG-ovom bibliotekom u kojoj se nalazi mnoštvo literature vezane za izbore, parlamente, civilno društvo, ljudska prava i sl.

Volonteri GONG-a iz Požege odlučili su osnovati Centar za mlade te smo im kao znak podrške donirali 1 000 kn (prikupljenih u GONG-u), paket uredskog materijala i dio tehničke opreme iz jednog od zatvorenih ureda GONG-a.

U 2001. u GONG se upisuje 38 članova koji su zadovoljili uvjete članstva, a u bazi volontera nalazi se 2 487 građana koji ukupno imaju 99 537 volonterskih sati (prikupljenih u jednoj godini).

d) tehnički razvoj

Osposobljena je unutarnja računalna mreža, izrađena baza podataka (sustav vođenja administracije ureda), u većini ureda poboljšane su veze na Internet, a u sustav centralnog ureda implementiran je MS Back Office 2000 server.

Razvili smo novu aplikaciju «Menedžment osoblja» koja se «brine» o radnim satima, godišnjim odmorima i sl.

Nadopunjen je antivirusni server, promijenjen je način komuniciranja unutar Udruge (e-mail), na internu mrežu implementirano je desetak rješenja koja pomažu zaposlenicima u svakodnevnom radu (fax-server, document sharing, network printing i sl.).

Na kraju...

Objavili smo svoj godišnji narativni i financijski izvještaj za 2000. godinu.

Organizirali smo Božićnu zabavu za svoje kolege i poslovne partnere na kojoj smo u maloj humanitarnoj lutriji prikupili 1 250 kuna koje smo uplatili fondu akcije «Dajmo da čuju».

! Na svečanom obilježavanju Godine volontera u sklopu Dana udruge, GONG je primio nagradu za promicanje volonterstva u Hrvatskoj, koju je izvršnoj direktorici GONG-a uručio predsjednik Vlade Ivica Račan.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2001. GODINU

Fiskalna godina traje od 01.01. do 31.12. Financijski izvještaj obuhvaća bilancu, račun prihoda i rashoda i pregled troškova po grupama.

Bilanca		Račun prihoda i rashoda	
Aktiva		Prihodi	
Materijalna imovina	45.757	Prihodi od donacija	4.488.783
Kratkotrajna imovina	760.776	Prihodi iz proračuna	164.260
Ukupna aktiva	806.533	Prihodi od članarina	1.610
		Prihodi od vlastite djelatnosti	4.043
		Ukupno prihodi	4.658.696
Pasiva		Rashodi	
Saldo fonda	806.533	Usluge	2.429.689
Ukupna pasiva	806.533	Amortizacija	56.010
		Materijalni troškovi	204.125
		Ostali troškovi	782.947
		Troškovi za zaposlene	403.034
		Ukupno rashodi	3.875.805
		Višak prihoda	782.891
Pregled troškova po grupama			
Troškovi za plaće i honorare		Ostali troškovi	
Plaće	236.456	Knjigovodstvene usluge	23.390
Porezi i doprinosi iz plaća	166.578	Uredski materijal	204.125
Honorari	832.867	Najam	62.558
Porezi	113.872	Režije	21.551
Ukupno plaće i honorari	1.349.773	Telefonski troškovi	307.642
		Fotokopiranje	19.220
		Reklama i promidžba	659.745
		Grafičke usluge	717.978
		Putni troškovi	113.597
		Troškovi puta i smještaja:	
		- seminari i radionice	265.627
		Reprezentacija	35.053
		Ostali troškovi	39.536
		Ukupno ostali troškovi	2.470.022
		Ukupno troškovi	3.819.795

POSEBNA ZAHVALA

GONG je neprofitna organizacija. Uz pomoć volonterskog rada građana i uz pomoć dobivenih potpora i donacija bili smo u mogućnosti ostvariti svoje predviđene ciljeve i zadatke. Hvala svima.

Novčane donacije

do 5.000

Zadarska županija
Grad Zadar
Grad Slavonski Brod

do 15.000

Institut Otvoreno društvo Hrvatska

do 50.000

Američko veleposlanstvo

do 80.000

Kanadsko veleposlanstvo
Nizozemsko veleposlanstvo
Freedom House
Norveško veleposlanstvo
OESS Misija u Hrvatskoj
Ured za ljudska prava Vlade RH

do 100.000

Ured za udruge Vlade RH

do 250.000

Charles Stewart Mott Foundation

do 700.000

Britansko veleposlanstvo
NED - National Endowment for Democracy

preko 1,500.000

NDI - National Democratic Institute for
International Affairs

Donacije u uslugama i dobrima

do 1.000

Lexis d.o.o.
Klara d.d.
Koestlin d.o.o.
Cedevita d.o.o.
Istravino
Vindija d.o.o.

do 2.000

Jamnica d.d.
Podravka d.o.o.
Atlantic Trade d.o.o.
Kamen-Ingrad d.d.

do 5.000

Iskon Internet d.d.
Grad Rijeka

do 6.000

Odvjetnički ured Vedriš i partneri

do 30.000

Nevladine organizacije, lokalna
samouprava i sl. (prostori)

od 30.000 do 40.000

AED - Academy for Educational
Development

do 70.000

Institut Otvoreno društvo Hrvatska
Microsoft Hrvatska d.o.o.

do 150.000

OTV d.d.

do 300.000

Lokalni mediji

do 3,000.000

Hrvatska radiotelevizija